

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Sajóörös Község Önkormányzata

2019-2024

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	27
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	38
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	43
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	47
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	49
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	49
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	50
1. A HEP IT részletei	50
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	50
A beavatkozások megvalósítói	50
Jövőképünk.....	51
Az intézkedési területek részletes kifejtése	52
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	57
3. Megvalósítás	59
A megvalósítás előkészítése	59
A megvalósítás folyamata	59
Monitoring és visszacsatolás	61
Nyilvánosság	61
Kötelezettségek és felelősség.....	61
Érvényesülés, módosítás.....	63
4. Elfogadás módja és dátuma	64

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése Magyarország számára is alapvető jelentőségű. A foglalkoztatás növelése, a képzettségbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével, erőforrások bővítésével érhető el. Az a fontos, hogy minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Sajóörös Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Sajóörös Község Borsod-Abaúj-Zemplén megye déli részén, a Tisza és a Sajó folyók találkozásának környezetében Tiszaújvárostól 5 km-re van. A honfoglalás korából eredeztethető falu az egyetlen, mely megtartotta az Örösúr nemzetség nevét, azonban e nemzetség nemcsak Sajóörös gazdája volt, hanem számos más, térségbeli községé is, de a birtok határa itt húzódott. A falu a későbbiekben a diósgyőri koronauradalomnak is része volt, majd visszaszállt a királyra és a királyi birtok részévé vált. Birtokosai voltak még Ernye bán, majd a XV. században a Czudarok, és a Rozgonyiak, de részbirtokosa volt ebben az időben a Móré család is, akik hosszú pereskedés után a XVI. században egyedüliként tulajdonosai lesznek a településnek. Később a Melczer- és a Mándy-család, majd a Lubik-, báró Eötvös- és Bay-családok tulajdonába kerültek a földek.

A törökök hódoltsági területté teszik, de mivel a falu abbahagyja az adófizetést, a törökök porig rombolják. Sokáig, egészen a XVII. század végéig lakatlan a vidék, amikor az új tulajdonosa Usz Ferenc újraépíti. A benépesülő faluba vegyesen érkeznek magyarok, szlovákok, ruszinok. Római

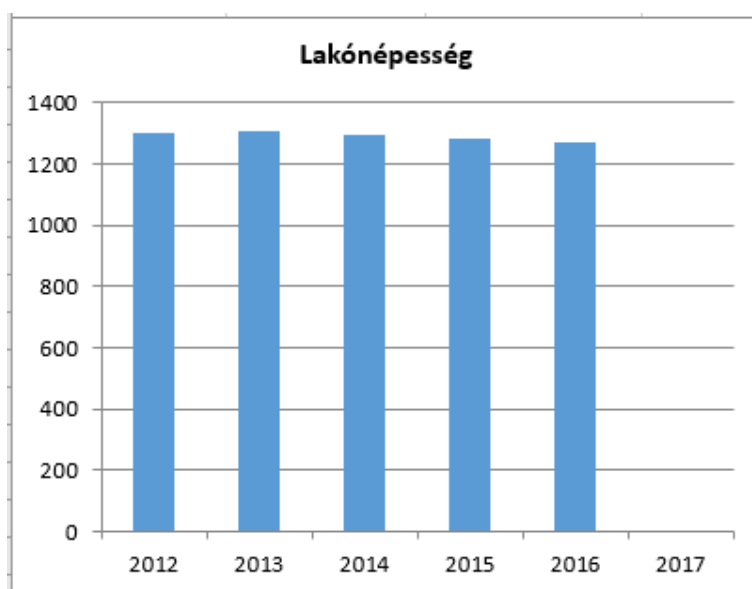
¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

katolikus lakossága 1790 táján építi fel templomát. A település múltját és karakterét őrzi a Melczer kastély és sírkápolna.

Ma a falu egyre urbanizáltabb képet mutat, mely a Tiszaújvárosból átköltözött lakosságnak is köszönhető. A község a városból néhány perc alatt elérhető a '80-as évek végén megépült közvetlen aszfaltút által. Tiszaújváros új kertvárosának terjeszkedése nyomán a két település egyre közelebb kerül egymáshoz, olyannyira, hogy határaik már csak 1-1,5 km-re vannak egymástól.

Sajóörösön óvoda, művelődési ház, mozgókönyvtári szolgáltatás működik, a tanköteles korú tanulók a sajószögedi és a tiszaújvárosi iskolába járnak.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	1304	bázis év
2013	1308	100,3%
2014	1293	98,9%
2015	1282	99,1%
2016	1272	99,2%
2017	NA	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

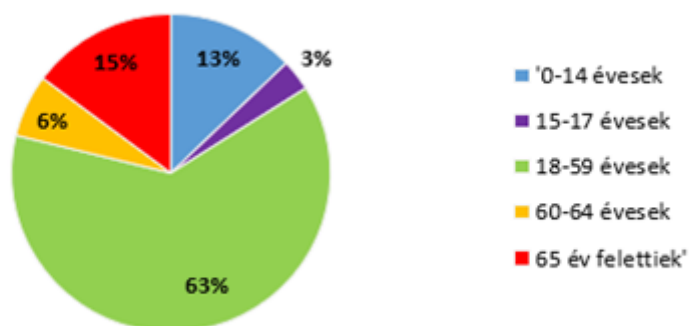

A lakónépesség száma az utóbbi években minimálisan csökkent. Közel annyian haltak meg, mint amennyien születtek.

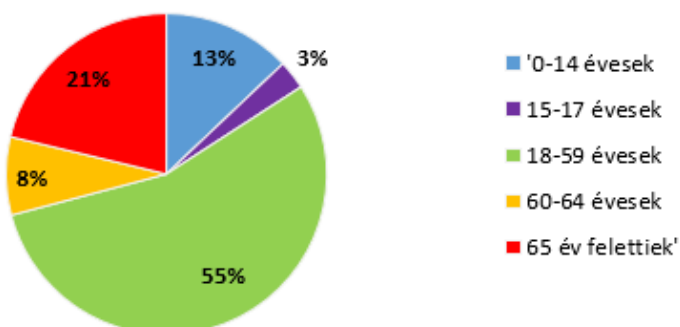
2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	661	649	1 310	50,46%	49,54%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	28	2,14	30	50,46	49,54
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	85	84	169	6,49%	6,41%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	21	19	40	1,60%	1,45%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	415	357	772	31,68%	27,25%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	42	51	93	3,21%	3,89%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	98	138	236	7,48%	10,53%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Az állandó népesség több mint a felét a 18-59 éves kor közötti lakosság teszi ki. Az utóbbi években megnőtt a településre költözött aktív korúak száma.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

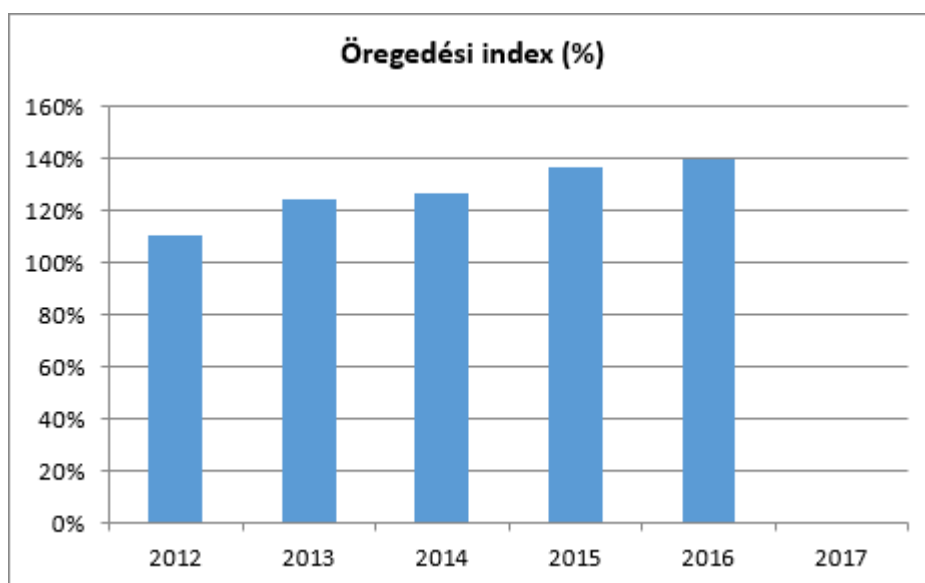
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	NA	NA	#ÉRTÉK!
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	14	17	3
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	14	17	3
Összesen	28	34	6

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

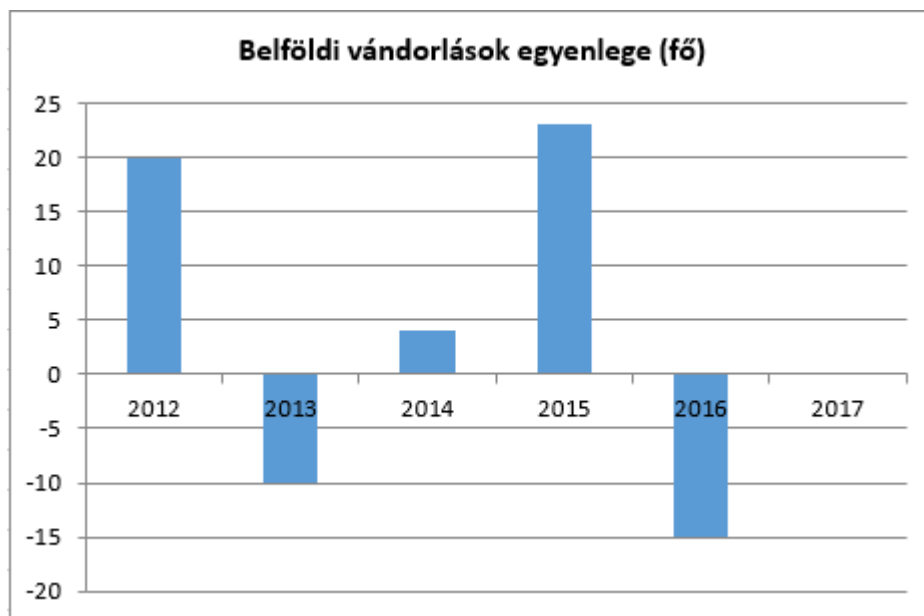
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	200	181	110,50%
2013	204	164	124,39%
2014	211	167	126,35%
2015	223	163	136,81%
2016	236	169	139,64%
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TEIR, KSH-TSTAR

Az elmúlt évekhez képest megnőtt a 65 év feletti állandó lakosok száma, ellenben a 0-14 éves korú állandó lakosok száma csökkent. Az adatokból látszik, hogy a települése előregedő.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások				
Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	56	36	20	15,2
2013	70	80	-10	-7,7
2014	51	47	4	3,07
2015	82	59	23	17,36
2016	69	84	-15	-11,45
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR				

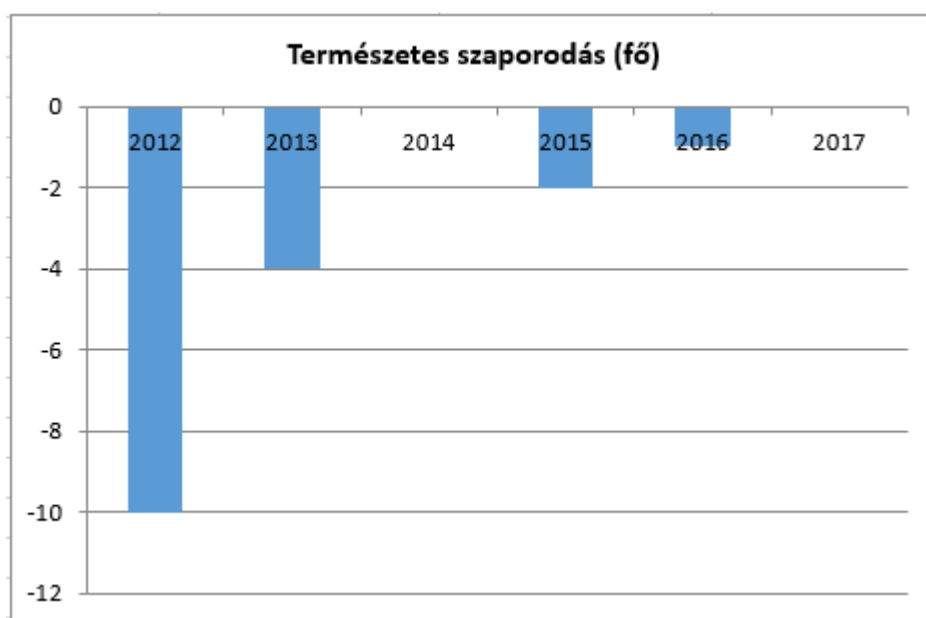

A belföldi vándorlások egyenlege azt mutatja, hogy évenként változott az odavándorlás, illetve az elvándorlás. Az odavándorlás számai azt mutatják, hogy a településre sok a beköltöző, építkező fiatal, viszont a jobb megélhetés reményében is közel ugyanannyi számban költöznek el.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	4	14	-10
2013	10	14	-4
2014	10	10	0
2015	9	11	-2
2016	12	13	-1
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2012-ben nagyon kevés gyermek született, ami 2016. évben már a háromszorosára emelkedett. Köszönhető ez az állami támogatások bevezetésének. A halálozások száma évek óta szinte változatlan.

Értékeink, küldetésünk

Sajóörös nem hátrányos helyzetű község, célunk elsősorban a közösség kovácsolása különböző programok által: Majális, Gyermeknap, Autómentes Nap, Idősek napja, valamint a különböző sportrendezvények: Országfutás, Kihívás Napja, WW Nagy Ugrás. Fontosnak tartjuk, hogy mindenki – korcsoporttól, vallási és anyagi helyzettől függetlenül – részt vehessen az Önkormányzat által szervezett programokon.

A településen működő sportegyesületek – „Maradj Mozgásban”, Vitalitás Sportegyesület – minden korosztály számára lehetőséget biztosítanak sportolás céljára, valamint az egészséges életmód fenntartására. Az egyesületek kiemelkedő szerepet vállalnak az önkormányzati rendezvények lebonyolításában.

A településen élő kisebbségi és hátrányos helyzetű családok felzárkóztatásának elősegítése, elsősorban a helyben biztosítható foglalkoztatás lehetőségének megteremtése által.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Sajóörs település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A Program célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélye egyenlőségét, mely az állam, az önkormányzatok és ezek intézményei, a civil szervezetek és magánszemélyek feladata. Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség nem csupán követelmény, hanem az önkormányzatok hosszú távú érdeke is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges, vagy fogyatékossgal élő, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

A települési önkormányzatoknak öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot kell elfogadniuk, amelyben helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára

– oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetére, illetve meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a helyi önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv összhangjáról.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre;

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépéssel, továbbá az egyenlő eséllyel történő hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre;

c) a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását kétfévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet, döntéseinél szem előtt tartja a szociálisan rászoruló helyzetét, ennél fogva átvállalja fizetési kötelezettségük egy részét. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti.

Talajterhelési rendeletünkben mentesség illeti meg azt a lakossági kibocsátót,

a.) ahol a bevallással érintett évben a fogyasztási helyen állandó bejelentett lakcímmel vagy bejelentett tartózkodási rendelkezők egy főre jutó havi jövedelme nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150 %-át vagy

b.) akinek a tulajdonában olyan lakóingatlan van, ahol a vízvételzési lehetőség van az épületen kívül áll rendelkezésre, azt kizárólag egy kerti kifolyó biztosítja és az ingatlan egyben a kibocsátó állandó lakcíme vagy bejelentett tartózkodási helyen vagy

c.) akinek a tulajdonában olyan beépítetlen ingatlan van, amelyen vízórával (mellékmérővel) ellátott kerticsapon 5 m³/év mennyiséget meg nem haladó, közszolgáltató által igazolt vízfogyasztás valósul meg vagy

d.) aki egyedülálló és a bevallással érintett évben a 70. életévet betölti, illetve házaspárok, élettársak esetén legalább az egyik fél a 70. életévét a bevallással érintett évben betölti

e.) aki vállalja, hogy a bevallással érintett évben a műszakilag alkalmas, rendelkezésre álló közcsatornára ráköt, és a rákötés tényét a víziközmű szolgáltatóval kötött közüzemi szerződés bemutatásával igazolja vagy

f.) akinek a tulajdonában olyan ingatlan van, ahol az ingatlan építési e-napló alapján új lakóépület építését kezdték meg és az épület elkészültéről hatósági bizonyítvánnyal nem rendelkezik és vízvételi lehetőségét csak egy kerti kifolyó biztosítja.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló rendeletünkben több ellátási forma szerepel. Települési támogatások: lakhatási támogatás, óvodai-, iskolakezdési támogatás, időskorúak

támogatása, temetési támogatás, köztemetés, gyógyszer-támogatás, rendkívüli települési támogatás. Szociális szolgáltatások: étkeztetés biztosítása, házi segítségnyújtás, családsegítés.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció - az önkormányzat költségvetési működési fő összege változott az előző évhez viszonyítva. A központi intézkedésekből adódóan csökkennek az állami normatívák. A gépjárműadó 60 %-ának elvétele jelentősen befolyásolja a költségvetést. Fejlesztésekre pályázatok függvényében van lehetőség. A kötelezően ellátandó feladatok elsődlegessége mellett fel kell készülni arra, hogy nőni fog a szociálisan rászorulóknak száma és a támogatásuk iránti igény.

Gazdasági program célja, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete a ciklusának időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön, fejlődjön. A programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához biztosítani kell a szükséges anyagi eszközöket, valamint vagyont. Ehhez azonban nem elegendőek az évről évre keletkező források (állami támogatások), hanem szükség van pályázati lehetőségek felkutatására, illetve a meglévő anyagi források nagyobb mértékű kihasználására. Az elkövetkezendő években a költségvetési egyensúly fenntartása és a kiegyensúlyozott gazdálkodás érdekében az önkormányzatnak lehetőség szerint növelnie kell a saját bevételeit, a működési kiadásokat lehetőség szerint csökkenteni kell, ügyelve a kötelező feladatok megfelelő színvonalon történő ellátására. A fejlesztések tekintetében az Európai Unió forráslehetőségei maximális kihasználására kell törekednie. A pályázatok saját forrását lehetőség szerint önerőből, vagy hitelből kell előteremteni.

A települési rendezési tervben keresni kell a helyi iparterület kialakításának lehetőségét, ezen adottságoknak megfelelő terület megnyitását. Ez azért fontos, mert a vállalkozások közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik, javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, munkahelyet teremtenek, adóbevételekhez juttatják az önkormányzatot.

A közmunka program előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a közmunka ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a munkaügyi központ pályázati finanszírozásával) tud ellátni közcélú feladatokat.

Kiemelt feladatként fontosnak tartja a települési csapadék vízelvezető- illetve vízzikkasztó árokrendszer kiépítését, felújítását, illetve karbantartását, szakaszosan megvalósítva a település egész területén. Fontos a közvilágítás korszerűsítésének folytatása, különös tekintettel a települési sportpályáig, valamint a Kesznyéteni út-csatlakozásig történő kiépítését és a közvilágítás bekötését a községi köztemető bejárat szakaszához. Felméri a közterületeken lévő faállomány állapotát, szükség esetén intézkedik a veszélyes fák kivágásáról, pótlásáról. Gondoskodik az önkormányzati közutak téli síkosság-mentesítéséről és a hó eltakarításáról, valamint a közterületek tisztán tartásáról, zöldfelületek gondozásáról. Kötelező feladat az egészségügyi alapellátás, amelyet továbbra is vállalkozói háziorvos közreműködésével kíván biztosítani.

Közoktatási-fejlesztési terv – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon. Településünkön általános iskola nem működik, a sajoszögedi Kölcsey Ferenc Körzeti Általános és Alapfokú Művészeti Iskola gondoskodik a sajoörösi tanköteles tanulók általános iskolai neveléséről, oktatásáról, valamint az alapfokú művészetoktatásról. Az intézmény ellátja továbbá a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátását is, amennyiben azok a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhetők, oktathatók. Az iskola felvételi körzete Sajószöged és Sajóörös közigazgatási területe.

A Sajóörösi Hétszínvirág Napköziotthonos Óvoda gondoskodik a település óvodás gyermekeinek neveléséről.

Sajóörösön a telekosztásból adódóan a következő években a lakosság lélekszámának nagyobb arányú növekedése, ebből adódóan a gyermeklétszám növekedése is várható. A lakosság korosztály szerinti alakulásában növekedni fog az aktív korú, 35-55 éves korosztály aránya, illetve a 0-15 éves korosztály aránya.

Településrendezési terv – Tiszaújváros közelsége miatt Sajóörös egyre közkedveltebb. Sajóörös községben két új út, illetve több házhely kialakítására került sor az elmúlt években. Mivel egyre többen építkeztek, valamint be is költöztek az új építésű házakba, sor került az utak aszfaltozására, biztosítva a közlekedési lehetőséget. Az új lakók hatással vannak az önkormányzat bevételi forrására is, ugyanis sok cég jelentkezett be iparüzési adó hatálya alá, növelve ezzel az önkormányzat adóját.

A tömegközlekedés nagy részét a VOLÁN helyközi autóbusz járatai bonyolítják. Tiszaújváros és Sajóörös között megépült a kerékpárút. Gyalogos közlekedés céljára a járdák kiépítésre kerültek. Elnyert pályázati forrásból folyamatban van az autóbuszmegállók korszerűsítése, gyalogátkelőhelyek, zebrák építése.

A településen 2006-ben kiépítésre került a szennyvízcsatorna hálózat. Az újonnan beépítendő területeken gondoskodni kell a teljes közművesítés mielőbbi megvalósításáról.

Sajóörös település fejlesztési célkitűzéseiben szerepel a közlekedési kapcsolatok javítása Tiszaújvárossal és a környező településekkel együtt. Emellett még a szabadidős tevékenységek sporttelep, kempingező, sátorozó hely kijelölése szerepel a koncepcióban.

Nagyon sok szép építészeti érték volt egykor Sajóörösön, napjainkban azonban a Tiszaújvárosból kiköltözők gyakran a felismerhetetlenségig átalakítják, vagy teljesen újjáépítik, de még mindig jó néhány védelemre érdemes népi lakóház. Ezek megmentésének csaknem kizárólagos módja lenne a falusi turizmus céljaira történő hasznosítás, illetve megoldás lehetne olyan típustervek kidolgozása, melyek segítik a hagyományos építészeti kultúra átmentését a modern építészetbe.

A település teljes infrastruktúrával rendelkezik.

A villany, a vezetékes ivóvíz, a szennyvíz-és gázhálózat kiépített.

A telekommunikációs szolgáltatások legkorszerűbb technikai feltételei biztosítottak: o vezetékes telefonhálózat,

o mobil szolgáltatók által jó lefedettség, o kábel tv hálózat,

o ADSL és ISDN elérhetőségek.

A település útjai portalanítottak, gondozottak.

A községben a kommunális szilárd hulladék szervezett gyűjtése és tárolása megoldott. A településen bevezették a szelektív hulladékgyűjtést.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Önkormányzatunk a járási székhely, Tiszaújváros Városi Önkormányzattal kötött feladatellátási szerződés keretében veszi igénybe az ügyeleti- és a fogorvosi ellátásokat. A vonatkozó jogszabályok alapján a kötelező könyvtári ellátást Önkormányzatunk a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár fiókkönyvtáraként, a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében működteti.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség terv elkészítéséhez szükséges felmérni a településen élők életkorát, szociális, anyagi és munkaerő piaci helyzetét. Sajóörös községben a fiatalok aránya nő, a munkanélküliek aránya a lakosság 4 %-a, a gyermekek száma pedig növekedik.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik.

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Sajóörösön hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. Az elmúlt években a hátrányos helyzetűek, inaktív munkkerő-piacra történő visszakérülése érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatással igyekezett segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást. Az egyenlőtlenség meglétét bizonyító esetekről nincs tudomásunk, ha mégis érzékelhető a mindennapok során, az a társadalomban meglévő előítéletek alapján értelmezhető. Ezek ellen minden lehetséges eszközzel fel kell lépni.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A létminimum környékén jellemzően egyedülálló személyek vannak, akik rehabilitációs, vagy rokkantsági ellátásban részesülnek.

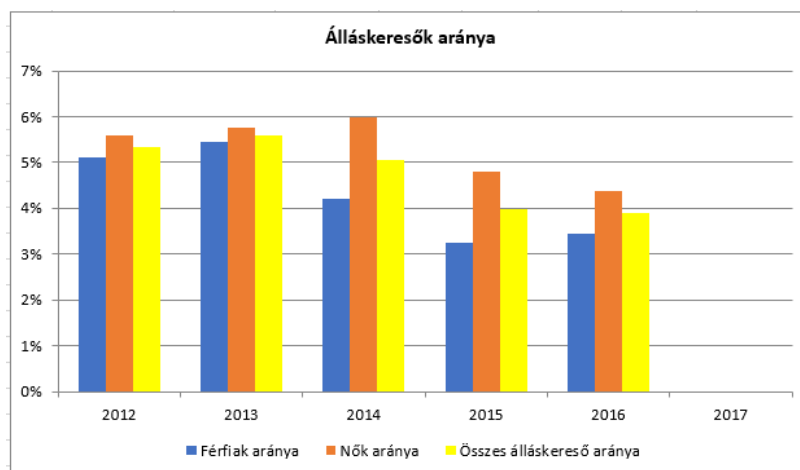
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint									
Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	485	452	937	24,75	5,1%	25,25	5,6%	50	5,3%
2013	486	448	934	26,5	5,5%	25,75	5,7%	52	5,6%
2014	482	442	924	20,25	4,2%	26,5	6,0%	47	5,1%
2015	486	453	939	15,75	3,2%	21,75	4,8%	38	4,0%
2016	478	427	905	16,5	3,5%	18,75	4,4%	35	3,9%
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!	15,25	#ÉRTÉK!	17	#ÉRTÉK!	32	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

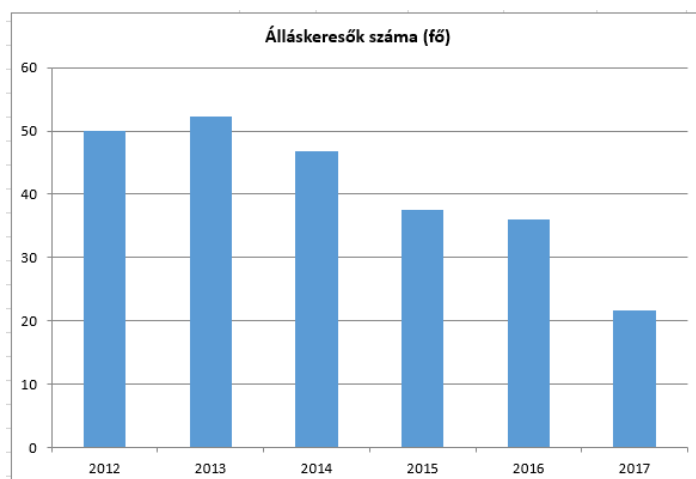

Csökken a településen a munkanélküliség a környék élénkülő gazdaságának és a közfoglalkoztatásnak köszönhetően. A nők aránya valamivel magasabb a regisztrált állás keresők között.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		50	52	47	38	36	22
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0,25	1	1,75	0,75	0,5	0,25
	%	0,5%	1,9%	3,7%	2,0%	1,4%	1,1%
20-24 év (TS 1003)	Fő	9,25	8,25	6,75	6,75	6,25	3,5
	%	18,5%	15,8%	14,4%	18,0%	17,4%	16,1%
25-29 év (TS 1004)	Fő	1,75	6,25	6,25	3,5	3,25	5,25
	%	3,5%	12,0%	13,4%	9,3%	9,0%	24,1%
30-34 év (TS 1005)	Fő	6	5	5,5	2	3,5	0,5
	%	12,0%	9,6%	11,8%	5,3%	9,7%	2,3%
35-39 év (TS 1006)	Fő	10,5	7,5	4,75	4	1,5	1
	%	21,0%	14,4%	10,2%	10,7%	4,2%	4,6%
40-44 év (TS 1007)	Fő	6,25	8,25	7,5	8	3,5	2,75
	%	12,5%	15,8%	16,0%	21,3%	9,7%	12,6%
45-49 év (TS 1008)	Fő	6,75	6,75	3,5	1,75	1,75	0,75
	%	13,5%	12,9%	7,5%	4,7%	4,9%	3,4%
50-54 év (TS 1009)	Fő	6,5	5	6	5	6,25	3,25
	%	13,0%	9,6%	12,8%	13,3%	17,4%	14,9%
55-59 év (TS 1010)	Fő	2,75	4,25	4	3	4,75	2,25
	%	5,5%	8,1%	8,6%	8,0%	13,2%	10,3%
59 év feletti (TS 1011)	Fő			0,75	2,75	4,75	2,25
	%	0,0%	0,0%	1,6%	7,3%	13,2%	10,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

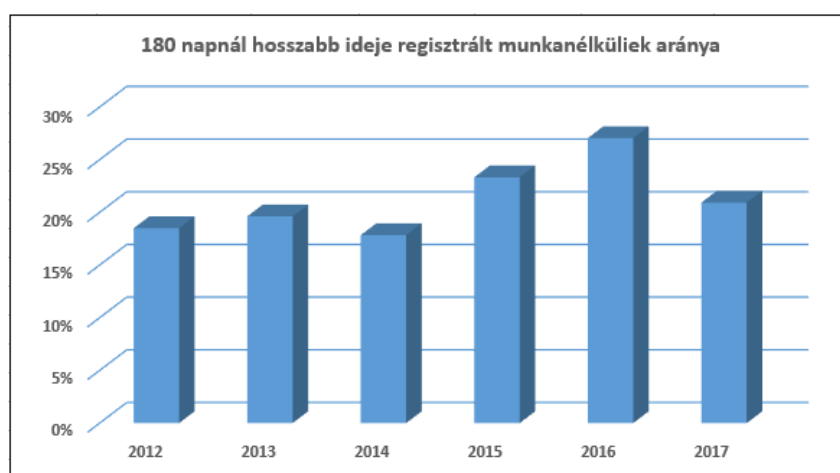

Összességében csökkent a munkanélküliség a településen, de néhány korcsoportban inkább a növekedés látható, pl. 25-29 évesek és az 55 év felettek esetében.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	18,5	NA	NA	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2013	19,62	NA	NA	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2014	17,84	NA	NA	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2015	23,33	NA	NA	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2016	27,05	NA	NA	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2017	20,93	NA	NA	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Látható, hogy miközben összességében csökkent a munkanélküliség, a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya hullámzó tendenciát mutat.

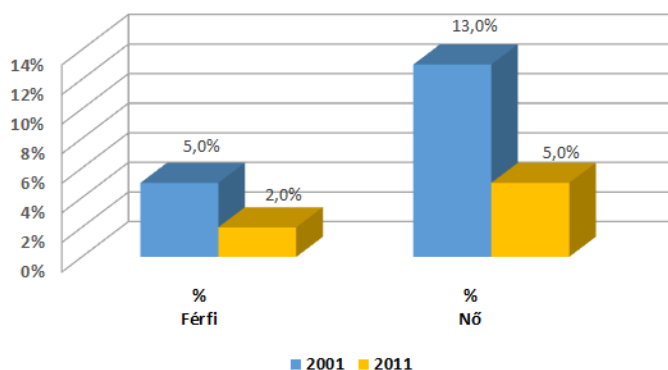
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	95,0%	87,0%	5,0%	13,0%
2011	98,0%	95,0%	2,0%	5,0%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában

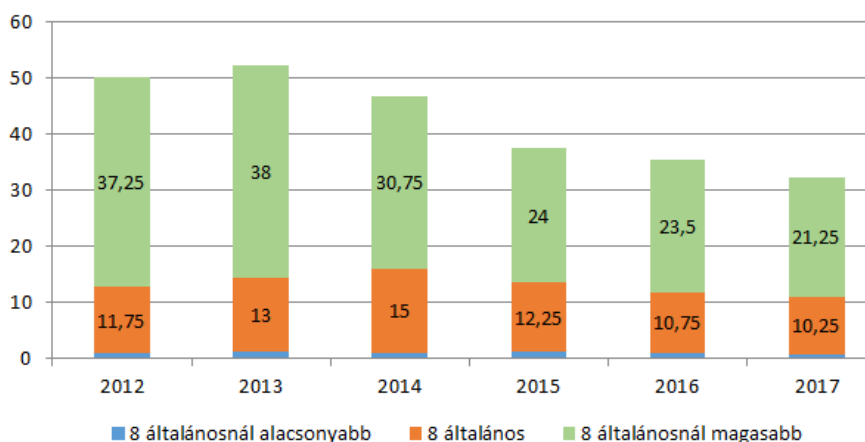
A két népszámlálási adatból látszik, hogy mindkét nem esetében nőtt az általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, különösen a nők tekintetében javult ez az érték. A vizsgált időszakban a Munkaügyi Központ több képzése is lehetővé tette a hiányzó általános iskolai osztályok befejezését, illetve a gazdaság élénkülése ösztönzi a fiatalokat az iskolai végzettség megszerzésére, mert sem továbbtanulni, sem elhelyezkedni nem lehet ennek hiányában.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	50	1	2,0%	11,75	23,5%	37,25	74,5%
2013	52	1,25	2,4%	13	24,9%	38	72,7%
2014	47	1	2,1%	15	32,1%	30,75	65,8%
2015	38	1,25	3,3%	12,25	32,7%	24	64,0%
2016	35	1	2,8%	10,75	30,5%	23,5	66,7%
2017	32	0,75	2,3%	10,25	31,8%	21,25	65,9%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint (fő)

A tábla adataiból látszik, hogy a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek aránya elenyésző a regisztrált munkanélküliek között, ugyanakkor a legmagasabb arányban a 8 általánosnál

magasabb végzettségűek vannak. Ennek valószínűleg az az oka, hogy eleve a 8 általánosnál magasabb végzettségűek vannak legtöbbször a lakosság körében, illetve elképzelhető, hogy bizonyos végzettségek már nem keresettek a munkaerőpiacon.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

A tábla feltöltéséhez nem rendelkezünk adattal.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

A tábla feltöltéséhez nem rendelkezünk adattal.

c) közfoglalkoztatás

Településünk részt vesz a közfoglalkoztatásban. Mivel a környék munkaerőpiaca általában felszívja a jól képzett munkaerőt, ezért a közfoglalkoztatásba vontak főként azok az álláskereső, akiknek a nyílt munkaerőpiacon kisebbek az esélyeik.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A környék munkaerőpiaca általában felszívja a jól képzett munkaerőt, a munkahelyre jutás megoldott.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Az önkormányzat ebből a célból biztosítja a célcsoportnak esetenként a helyi közösségi munkában való részvételt. Ezen kívül a külsős szolgáltatók ilyen irányú megkeresései, promóciós anyagai eljuttatásában szintén részt vállal az önkormányzat.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Az önkormányzat folyamatosan kapcsolatot tart a Munkaügyi Központtal a felnőttképzési lehetőségek igénybevétele érdekében, illetve keresi a partnerség lehetőségét egyéb, felnőttképzéssel foglalkozó intézményekkel.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A településünkön élő romák foglalkoztatását közfoglalkoztatás keretében oldja meg az önkormányzat.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön nem releváns.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Önkormányzatunknál a következő pénzbeli ellátások segítik a rászorulókat: rendkívüli települési támogatás, lakhatási támogatás, gyógyszer-támogatás, óvoda- és iskolakezdési támogatás, idősek év végi támogatása, köztemetés, temetési segély.

Természetbeni juttatásként szociális célú tüzifa támogatásban részesíti a rászorulókat.

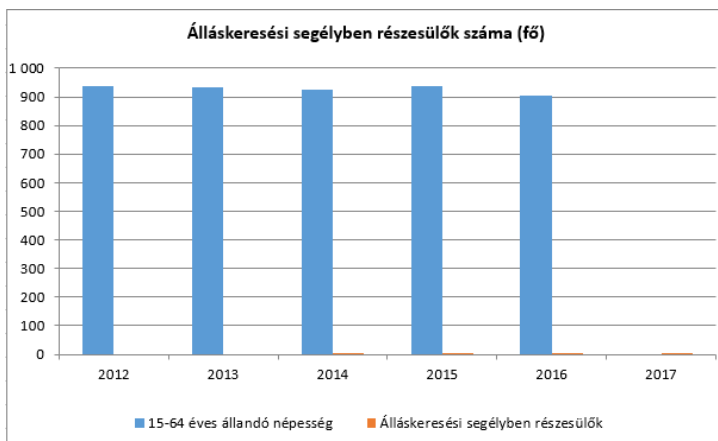
A jogszabályban előírt szociális ellátásokon felül az Önkormányzat a következő támogatásokat nyújtja: 0-6 évesek számára mikulás csomag, felsőoktatásban tanulók ösztöndíj támogatása (Bursa Hungarica). A szociális étkeztetésben 7 fő, a házi segítségnyújtásban 9 fő vett részt.

Az Önkormányzat közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresőket, elsősorban foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyeket foglalkoztathatja.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	937	NA	#ÉRTÉK!
2013	934	NA	#ÉRTÉK!
2014	924	0,5	0,1%
2015	939	2,75	0,3%
2016	905	4	0,4%
2017	NA	5,25	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyil- vántartott álláskeresőik száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	NA	8	#ÉRTÉK!
2013	NA	5	#ÉRTÉK!
2014	NA	3,5	#ÉRTÉK!
2015	NA	5	#ÉRTÉK!
2016	NA	3,5	#ÉRTÉK!
2017	NA	5	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői segélyben részesülők, illetve az álláskeresői járadékra jogosultak száma elenyésző. A településen eleve csökkenő tendenciát mutat a munkanélküliség, másrészt a munkanélküliek jórészt tartósan nem dolgoznak, és már nem jogosultak erre a fajta ellátásra.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma					
Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	9,75	NA	1,04%	NA	#ÉRTÉK!
2013	17,5	NA	1,87%	NA	#ÉRTÉK!
2014	10,75	NA	1,16%	NA	#ÉRTÉK!
2015	4,5	NA	0,48%	NA	#ÉRTÉK!
2016	5,5	0,8	0,61%	NA	#ÉRTÉK!
2017	8,25	1	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal					

A rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma hullámzó tendenciát mutat.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

A lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Településünkön 20 fő részesült lakhatási támogatásban.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány								
Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	534	0	0	0	0	0	0	0
2013	535	0	0	0	0	0	0	0
2014	534	0	0	0	0	0	0	0
2015	536	0	0	0	0	0	0	0
2016	539	0	0	0	0	0	0	0
2017	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok								

a) bérlakás-állomány

Önkormányzati tulajdonban nincs bér-, szociális és egyéb lakásállomány.

b) szociális lakhatás

Szociális lakásállománnyal nem rendelkezünk.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünkön nem releváns.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma		
Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	44	NA
2013	37	NA
2014	38	NA
2015	33	NA
2016	NA	NA
2017	NA	NA
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

Az Önkormányzat kérelemre lakhatási támogatást ad a rászorulóknak

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyúlt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Sajóörösön mindenki számára elérhetők a közszolgáltatások, közműszolgáltatások, közösségi közlekedés. A település 95 %-án szilárd burkolatú utak vannak. A faluban több buszmegálló található.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön nem található szegregátum.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Sajóörös Község Önkormányzata az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,

b) a fogorvosi alapellátásról,

- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik:

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A szociális alapszolgáltatások közül biztosítja:

- a szociális étkeztetést,
- a házi segítségnyújtást,
- a családsegítő szolgáltatást.

A szociális szolgáltatások lehetséges alanyai általában a kedvezőtlen életkörülmények között élők közül kerülnek ki, közülük is elsősorban az idősek, a betegek, a fogyatékkal élők.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Az orvosi rendelő a település központjában helyezkedik el, ugyanebben az épületben található a védőnő is.

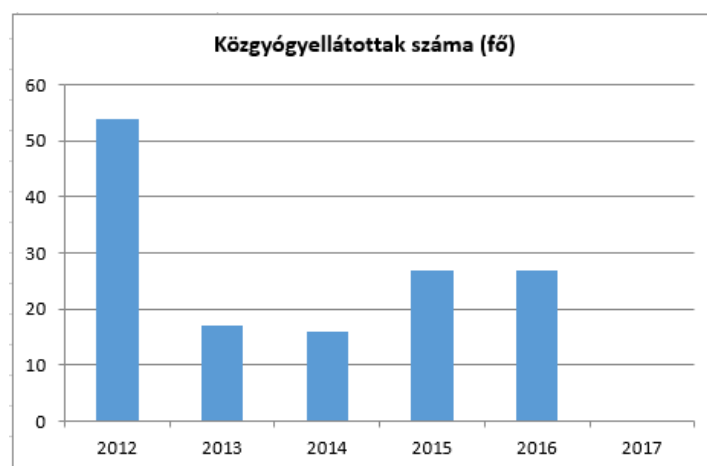
Helyben az alapfokú orvosi ellátás biztosítva van. A háziorvosi rendelőben a hét öt munkanapján elérhető az egészségügyi alapellátás. Tiszaújváros közelségéből (4 km) adódóan minden korosztály számára viszonylag könnyen elérhető és hozzáférhető a városi egészségügyi intézmények által biztosított ellátás (szakorvosi ellátás, fogorvosi ellátás, gyógy- és termálfürdő, fizioterápiás ellátások stb.)

Az orvosi rendelő és a Polgármesteri Hivatal akadálymentesítése tervben van.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	54
2013	17
2014	16
2015	27
2016	27
2017	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

A tábla feltöltéséhez nem áll rendelkezésünkre adat.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés
Mindenki számára hozzáférhetők a különböző egészségügyi szolgáltatások, szakellátások, melyeket az Önkormányzat plakátokon hirdet.
- b) prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés
Bárki számára elérhető és ingyenes szűrővizsgálatokat szerveznek az alapellátásban dolgozók. (Rákszűrés, tüdőszűrés, hasi ultrahang.)
- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés
Településünk Önkormányzata mindennemű tájékoztatást megad az érdeklődőknek.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjait az Önkormányzat a jogszabálynak megfelelő módon tartja szem előtt.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat megadja a megfelelő tájékoztatást mindazoknak, akik igénybe kívánják venni a különböző szociális szolgáltatásokat.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem tapasztaltunk hátrányos megkülönböztetést a szolgáltatások nyújtásakor.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Mindazok számára, akik jogosultak, az Önkormányzat megadja a szükséges támogatást.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) községi élet színterei, fórumai

Településünkön működik a Sajóörösi Nyugdíjasok „Őszi Napfény” Egyesülete. Hetente egy alkalommal találkoznak a nyugdíjas klubban, megünneplik egymás névnapját, kirándulásokat, kulturális programokat szerveznek, és segítenek az önkormányzat által szervezett programokon is. Megtalálható még a Sajóörösi Községi Sportegyesület, akik elsősorban labdarúgással foglalkoznak, illetve után pótló nevelés folyik, óvodai, iskolai gyermekek részvételével. Jelenleg kb. 50 fő utánpótlása van folyamatban. A helyi sportegyesület az utánpótlás nevelés keretében kiemelkedően fontos szerepet játszik a gyermekek és fiatalok szabadidejének hasznos és egészséges eltöltésében, lehetőséget adva minden gyermeknek bármilyen jellegű megkülönböztetés nélkül.

b) községi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Sajóörösön nem jellemzőek az etnikai konfliktusok.

c) helyi községi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A Sajóörös Községért Közalapítvány elsősorban a beteg gyermekeket (daganatos megbetegedés) támogatja, másodsorban segíti a település szintű rendezvényeket. Jelenleg rész a MOL Zöldövezeti Program pályázati keretén belül a Mándy kastély kertjének fásítási, virágosítási munkálataiban. A program lebonyolításához önkéntes munkával járul hozzá a település lakossága.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedni nem tudók tartós munkanélkülisége	A közfoglalkoztatás folytatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Települési szinten az Önkormányzat különböző programokat támogat, melyek a gyermek- és fiatalkorúak hasznos szabadidő eltöltését, mentális és jólétét segítik elő.

a) A Művelődési Ház könyvtárában havi rendszerességgel szerveznek kézműves-, kreatív foglalkozásokat, valamint Könyvtármozi keretén belül a gyermekek filmvetítéseken vehetnek részt.

b) A Hétszínvirág Óvodában 50 fő óvodás korú gyermek igen színvonalas óvodapedagógiai nevelésben részesül. Minden korcsoport részére biztosított a hittan és angol nyelv tanulása. Hittanra 12, angol nyelvű oktatásra pedig 0 kisóvodás jár.

c) Ugyancsak az Önkormányzat támogatásával működik a Sajóörösi Községi Sportegyesület, akik elsősorban labdarúgással foglalkoznak, illetve után pótló nevelés folyik, óvodai, iskolai gyermekek részvételével.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja:

- a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését,
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését

A gyermekjóléti szolgáltatás célja, hogy hozzájáruljon a gyermek testi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez. A törvény e célok elérése érdekében határozza meg a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait.

A Gyermekjóléti Szolgálat észlelő-jelzőrendszert működtet, összehangolja az érintettek munkáját. A jelzőrendszer a törvény értelmében prevenciós feladatnak minősül.

A szolgáltatások a családgondozás és a gyermekjólét területein belül igen széles skálát ölelnek fel összhangban azzal, hogy a szolgálathoz forduló problémái sokrétűek és különbözőek. A

klienseiket minden esetben egyediként, személyre szabottan kezelik. A családgondozóknak titoktartási kötelezettségük van.

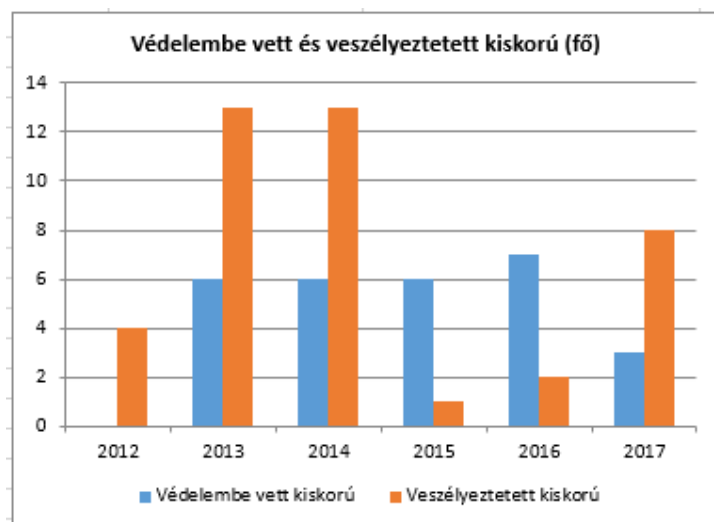
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Sajóörösön a kiskorúak száma a lakosság 11 %-át teszi ki. Célunk a családok érdekeinek figyelembevételével a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, illetve megszüntetése.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Sajóörösön az életkörülmények átlagosak. A kiskorúak között kevés a védelembe vételek és veszélyeztetettek száma. Megállapítható, hogy az Önkormányzat és a Gyermekjóléti Szolgálat 2016. évben gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatait megfelelő szinten látta el, jól és hatékonyan működik, a jelzőrendszerben résztvevők kölcsönösen segítik egymás munkáját. Folyamatos a konzultáció és az információáramlás, így jó eséllyel akadályozható meg a gyermekek veszélyeztetettségének kialakulása.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	0	4
2013	6	13
2014	6	13
2015	6	1
2016	7	2
2017	3	8
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A védelembe vett, ill. a veszélyeztetett gyermekek száma elenyésző.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás nem volt. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben átlagosan 16 fő részesült, melyet évente két alkalommal július és november hónapban folyósítanak 6.000,- - 6.500 Ft / hó (alap-, ill. emelt) összegben.

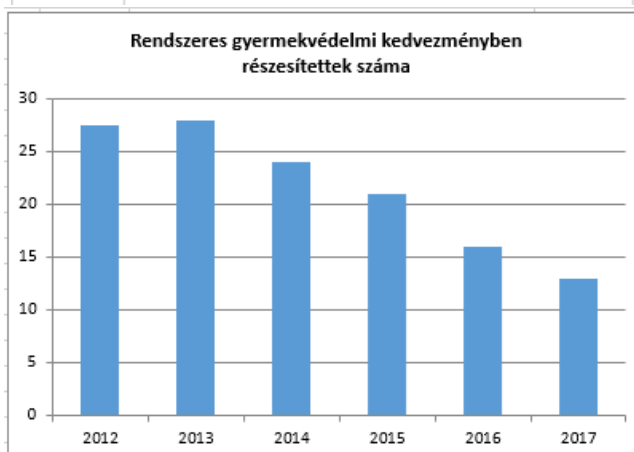
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a megemelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik is elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban – vagy egyéb más okból – nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni házastársuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását. Mindezen okok éppen a legszegényebb, legrászorulóbb családokat érintik. A helyzetelemzés során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak pontos regisztrációjáról alkotott helyzetkép igen fontos a különböző támogatások hozzáféréseinek vizsgálata miatt és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen alapuló hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása miatt is. A HEP során a cél, hogy az intézményi és önkormányzati adatszolgáltatás és adatnyilvántartás működő kontrollja és kidolgozott protokollja biztosítva legyen.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	27,5
2013	28
2014	24
2015	21
2016	16
2017	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma egyenes arányban a munkanélküliség csökkenésével szintén csökkenést mutat.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az önkormányzat az óvodás gyermekek, általános és középiskolai és tanulók, valamint a főiskolai és egyetemi hallgatók részére minden tanév kezdetén települési tanévkezdési támogatást biztosít, amelyet az érintettek tankönyv vásárlásra vagy a tanévkezdéssel kapcsolatos kiadások fedezésére használhatják fel. Az óvodás gyermekek 4.000,- Ft-ot, az általános iskolások 5.000,- Ft-ot, a középiskolások 6.000,- Ft-ot, míg a főiskolások 8.000,- Ft-ot kaptak.

Az alapfokú felsőoktatási képzésben résztvevő rászorulóknak számára az önkormányzat évek óta biztosítja a Bursa Hungarica Felsőfokú Önkormányzati ösztöndíj rendszer által nyújtott támogatást.

Az ingyenes étkezésben résztvevők száma az óvodában az utóbbi években emelkedett a jogszabály-változás miatt.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Sajóörsön nincs nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	5	12	4	12	2	0
2013	5	NA	NA	NA	2	0
2014	4	NA	NA	NA	2	0
2015	5	NA	NA	NA	0	0
2016	19	2	2	2	0	13
2017	25	2	1	2	0	7
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok						

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Sajóörösön nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A korábban szünetelő községi könyvtár mozgókönyvtárként történő újrászervezésével 2008-tól a községi önkormányzat igyekszik megteremteni a leginkább rászorulóknak részére az internet hozzáférési lehetőséget, illetve az általános műveltséget fejlesztő és elősegítő könyvek, dvd-k kölcsönzése révén a rászoruló gyermekek felzárkóztatását.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálat Nagycsércs településsel közösen – Nagycsércsi központtal – történik, melynek alapján a hét meghatározott napjain a védőnő Sajóörös településen látja el védőnői feladatait. A településen élő és tartózkodó várandós anyák, illetve a 0-16 éves korosztály ellátását biztosítja.

Az egy védőnőre jutó gyermekek száma 2012. évhez viszonyítva a duplájára nőtt.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

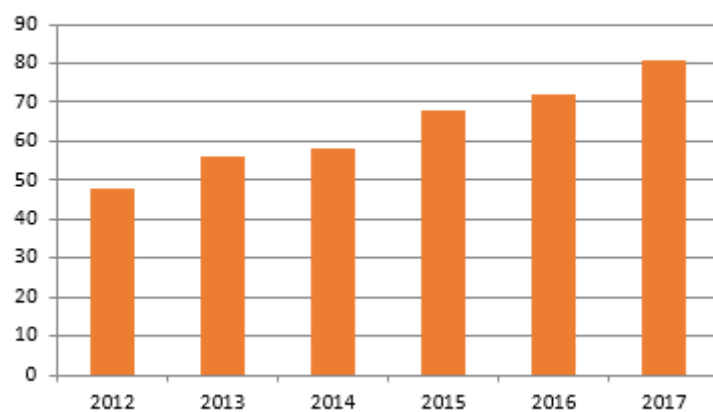
A községben gyermekorvosi szakellátás nem működik, az Tiszaújvárosban vehető igénybe.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	48
2013	1	56
2014	1	58
2015	1	68
2016	1	72
2017	1	81

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Egy védőnőre jutó gyermekek száma (fő)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyermekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyermekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	8298	0	NA	0
2013	0	6980	0	NA	0
2014	0	7184	0	NA	0
2015	0	7852	0	NA	0
2016	0	8069	0	NA	0
2017	NA	7966	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Sajóörösön 1 háziorvos látja el a felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatot.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Tiszaújváros közelségéből adódóan minden korosztály számára könnyen elérhető az egészségügyi intézmények által biztosított szakellátás.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Nincs bölcsőde a községben. Az önkormányzat úgy igyekszik segíteni ezen a problémán, hogy a településen belül működő tagóvodába a 2,5 éves kort betöltött gyermekeket a férőhely függvényében felveszik.

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Településünkön nem releváns.

d) gyermekjóléti alapellátás

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkáját egy családgondozó végzi főállásban 8 órában hétfő és szerdai napokon.

e) gyermekvédelem

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkáját egy családgondozó végzi főállásban 8 órában hétfő és szerdai napokon.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Az önkormányzat Család-és Gyermekjóléti Szolgálatával készséggel segít, és megadja a szükséges tájékoztatásokat annak, aki igényli. Sajóörösön nincs Családok Átmeneti Otthona, és Gyermekek Átmeneti Otthona, azonban a 30 km-re lévő Miskolcon több is található.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a gyermekek hasznos szabadidejének eltöltésére irányuló programok szervezésére.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A jogszabályi követelményeknek megfelelően a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek szünidei étkeztetésben, illetve ingyenes tankönyvben részesülnek.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Településünkön nem tapasztaltunk hátrányos megkülönböztetést.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az önkormányzat minden jogosult részére azonos feltételeket állít.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	5	
Óvodai férőhelyek száma	50	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6 30 - 17 00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: (j)	5 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés		

A település óvodája a Sajóörösi Hétszínvirág Napközi Otthonos Óvoda.

Az óvodai, községi étkeztetés az óvodai konyha segítségével megoldott. Az étkezés lehetőségei között szerepel: óvodai ellátás, ételhordási lehetőség. A konyha tárgyi, eszközellátottsága az előírásoknak megfelelő.

A település és Magyarország jövőjét a gyermekek jelentik. Ezért kiemelten fontos a nevelésük, oktatásuk.

A társadalmi szokások, helyes magatartási minták, szabályok mielőbbi elsajátítása érdekében törekedni kell arra, hogy minden óvodás kort elért gyermek számára biztosított legyen az óvodai férőhely, majd később az iskolába lépéskor a képességeinek megfelelő oktatásban részesüljön.

Főbb feladatok, célkitűzések ebben a célcsoportban az elkövetkezendő időszakra az alábbiak:

Oktatás, képzés

- Óvodai nevelés általánossá tétele, minden három évet betöltő halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyerek részére biztosítjuk az óvodai felvételt.
- Megakadályozzuk a szegregációs oktatási gyakorlatokat.
- A speciális iskolákba történő áthelyezéssel megvalósuló hátrányos megkülönböztetés, diszkrimináció megszüntetése
- Együttműködés az általános iskolákban és a középiskolákban dolgozó, azonos tantárgyat oktató pedagógusok között, segítsenek egymásnak egymásra épülő pedagógiai programok, helyi tantervek elkészítésében.
- Az egyéni foglalkozás időkeretét az általános iskola alsó tagozatára „csoportosítja” át az iskola, nagyobb lehetőséget biztosítva ezeken az évfolyamokon a tanulókkal való törődésre. Ehhez kapcsolódóan a nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete nagyobb arányban jelenhet meg az általános iskola felső tagozatán is, mivel ezzel biztosítani lehet az iskolaváltáshoz szükséges speciális ismeretek átadását.

A középiskolai továbbtanulás esélyeinek növelése, szakképzés feltételeinek megteremtése
Építmenyi, infrastrukturális ellátottság javítása

- életpálya elképzelés megerősítése, kötelesség tudatra és felelősségre nevelés (szervezési munkák, ügyelet, stb.)
- az igazolatlan mulasztás csökkentése érdekében hatékonyra kell tenni az együttműködést a Gyermekjóléti Szolgálat, a polgármesteri hivatal illetékes osztálya és az intézmények között szakemberek bevonásával kísérletet kell tenni a hátrányos és veszélyeztetett helyzet fogalmának egységesítésére hatékonyabbá kell tenni az intézményekben a pályaválasztási tevékenységet, nagyobb gondot kell fordítani a szülők tájékoztatására, meggyőzésére
- A gyerekek óvodai és napközi otthonos foglalkoztatását mind szélesebb körben biztosítani, ezáltal a szociális biztonságuk is nő
- Munkára és tisztességre nevelés /háztartási ismeretek: tisztálkodás, mosás, takarítás, főzés/

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	47	2	55	1	47	NA
2013	35	2	50	1	34	NA
2014	40	2	50	1	37	NA
2015	35	2	50	1	35	NA
2016	44	2	50	1	44	NA
2017	49	2	50	1	48	NA
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés						

Az óvodai gyermeklétszám évek óta stabilitást mutat. A pedagógusok és egyéb dolgozók, helységek száma a gyermeklétszámhoz viszonyítva megfelelő, az óvodák biztonságos működtetéséhez elegendő, így az óvodák kihasználtsága jónak mondható. Az óvoda épülete újnak mondható. Megfelelően felszerelt, az óvodai életet mindenben kielégítő helyiségek és a hozzájuk tartozó felszerelések, bútorok, egyéb berendezések, udvarok szolgálják a gyermekek nevelését, fejlesztését.

A nevelőmunkát segítő szemléltető eszközök, játékok, audiovizuális műszaki cikkek, számítógép, internet hozzáférés rendelkezésre állnak, a meglévők folyamatos cseréjét, kiegészítését az önkormányzat biztosítja.

Az óvodai nevelési program középpontba helyezi a tevékenységközpontú óvodai nevelést, a gyermekek személyiségének tiszteletben tartását, sokoldalú fejlesztését változatos tevékenységeken keresztül, a tanulási képességeik fejlesztését, a differenciált nevelését, egyéni bánásmódját, a másság elfogadását és elfogadtatását.

Az óvoda a beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarokkal küzdő gyermekeket integráltan neveli, melynek célja, hogy a gyermekeket speciális fejlesztő módszerekkel, eszközökkel alkalmassá tegyék a beilleszkedésre, segítve ezzel számukra az esélyegyenlőség megteremtését a továbblépéshez.

A problémákkal küzdő gyermekek ellátását a tiszaujvárosi pedagógiai szakszolgálat emberei, illetve az óvoda pedagógusai a gyermekekkel folyamatosan foglalkoznak, szükség esetén a pszichológus Tiszaújvárosban fogadja a rászorulókat.

Az óvoda alapító okirata tartalmazza az integráltan nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, melyhez a fejlesztő pedagógus biztosított.

Minden harmadik életévét betöltő gyermekeket az óvodákban el tudnak helyezni, a férőhelyek száma és a gyermeklétszám aránya lehetővé teszi a gyermekek felvételét.

Cél: kompetencia alapú nevelési, oktatási programok beépítése és alkalmazása a helyi óvodai programba, a hátrányos helyzetű gyermekek felvétele az óvodákba, óvoda-iskola szorosabb együttműködési lehetőségének szélesítése együttműködési megállapodás alapján, óvodai udvarok rendbetétele korszerű játékokkal való ellátása az óvoda technikai működési színvonalának fejlesztése, az ehhez szükséges anyagi források biztosítása.

Az egészséges életmódra való nevelés biztosítása, pedagógusok továbbképzésének biztosítása, annak érdekében, hogy az új nevelési módszerek elsajátításával hatékonyabban lássák el munkájukat, szülőkkel közös programokat, rendezvényeket kell szervezni, igyekezni kell elnyerni az egyházak, civil szervezetek, vállalkozók támogatását.

Az óvoda megmaradásának feltétele a gyermeklétszám megtartása, növelése. A településről egy pár gyerek eljár a tiszaujvárosi óvodába, ennek okait fel kell kutatni, elemezni és megoldást találni arra, hogy a szülők helyben járassák óvodába a gyerekeket.

Az önkormányzat igény szerint segíti az óvodaszék munkáját. Az óvoda a településen kívül más településekről is felvehet gyermekeket, de csak addig a határig, amíg az nem vezet csoportbontáshoz.

Az eszközök és felszerelések szinten tartásáról gondoskodni kell. Költségeinek fedezetéhez a külső források, pályázatok lehetőségeit is ki kell használni. A feladatok ellátására a csoportszobák száma elegendő, az óvodai épületek felújítása, korszerűsítése minden évben szükséges.

Az óvoda folytatja a HHH, és a HH gyermekek integrációs nevelését az esélykülönbségek csökkentése érdekében. Az óvoda feladatainak ellátását pedagógiai szakszolgálat segíti. A szakszolgáltatásra az elkövetkezendő években is szükség lesz, hogy segítségével a speciális ellátást igénylő gyermekek a rendszerbe kerülve megfelelő terápiát kaphassanak hátrányaik leküzdéséhez.

A pedagógiai szakmai szolgáltatás területén a cél: Új pedagógiai módszerek megismerése, terjesztése. Óvodai szakmai munkaközösségek működtetése. Pedagógusok továbbképzése. Szakmai napokon való részvétel. Óvodai programokon való részvétel. A kötelező továbbképzések éves tervezésénél a tanulói esélyegyenlőség biztosítása érdekében előtérbe kell helyezni az integrációs neveléshez kötődő, valamint a magatartási- és beilleszkedési zavarokkal küzdő pedagógusi akkreditációs továbbképzéseket. Az iskolába járás feltételét minden sajóörösi gyermeknek biztosítani kell.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Általános iskola nincs a településünkön, a gyermekek a két szomszédos település iskolájába Sajószögendre és Tiszaújvárosba járnak.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Nem áll rendelkezésünkre adat.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Nem áll rendelkezésünkre adat.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Településünkön nem releváns.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Településünkön nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutakozó eltérések

Településünkön nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Településünkön nem releváns.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az óvoda épülete energetikailag korszerűsítésre szorul	Az óvodában nyílászárócseré, napelem felszerelése, fűtőkorszerűsítés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak:

a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények, a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,

a gesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

Sajóörösön a közszférában – óvodai ellátás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás – lényeges magasabb a nők aránya mint a férfiaké. A kisgyermekes nők munkavállalását, munkába való visszatérését segíti az óvodai szolgáltatások teljes körű elérése. További adatgyűjtést, vizsgálatot és elemzést igényel, hogy a közszférában érvényesül-e a nemek közötti esélyegyenlőség.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges

szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

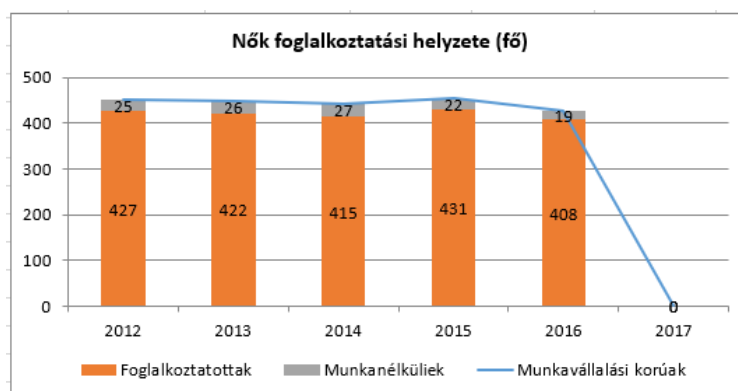
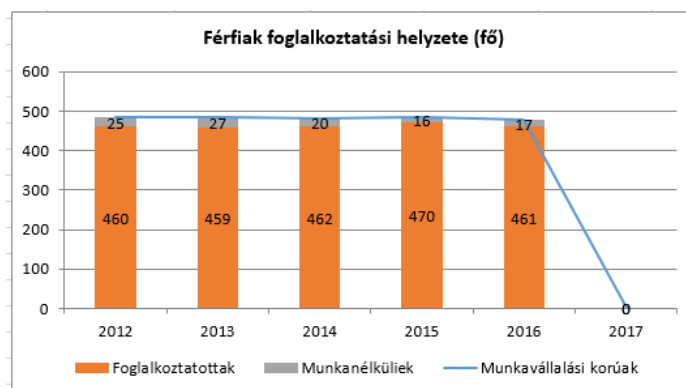
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

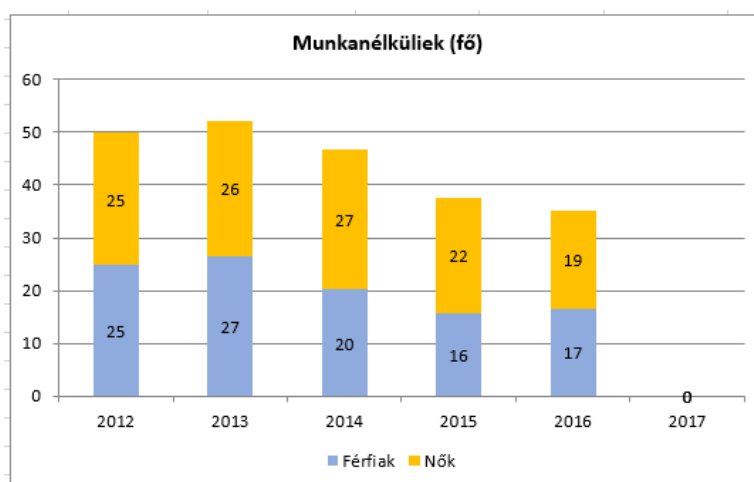
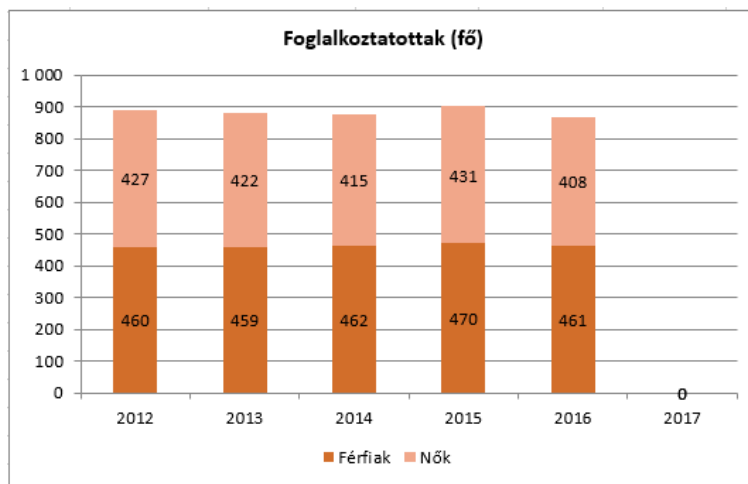
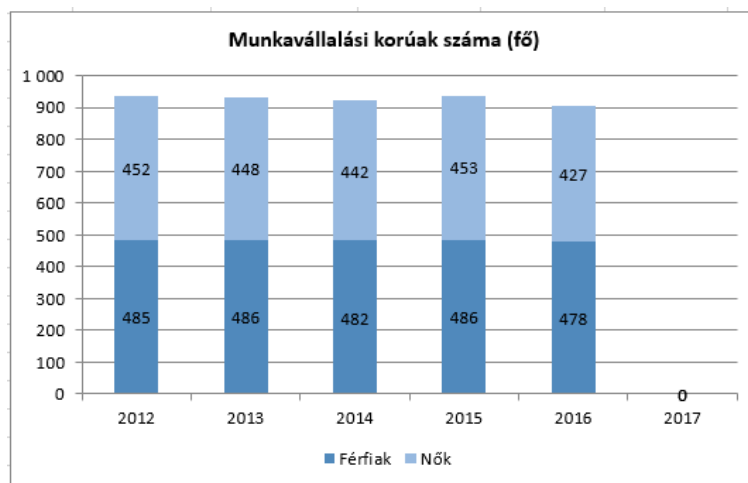
A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők Sajóörös településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújtanak tájékoztatást, hogy a női munkanélküliség nagyobb arányban van jelen, de ez a különbség minimális.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	485	452	460	427	25	25
2013	486	448	459	422	27	26
2014	482	442	462	415	20	27
2015	486	453	470	431	16	22
2016	478	427	461	408	17	19
2017	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen és vonzáskörzetében induló, illetve elérhető foglalkoztatást segítő és képzési programokon a nők is nagy számban vesznek részt. A résztvevők nemek közötti aránya megegyezik a településen élő munkanélküliek nemek szerinti megoszlásával.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Községünkben kevés az olyan vállalkozás, ahol több ember foglalkoztatására van lehetőség. Tiszaújváros azonban több nagyvállalatnál kínál álláslehetőséget a 8 általánost végzetteknek és a diplomásoknak egyaránt.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem tapasztalható a foglalkoztatás területén nemi jellegű hátrányos megkülönböztetés.

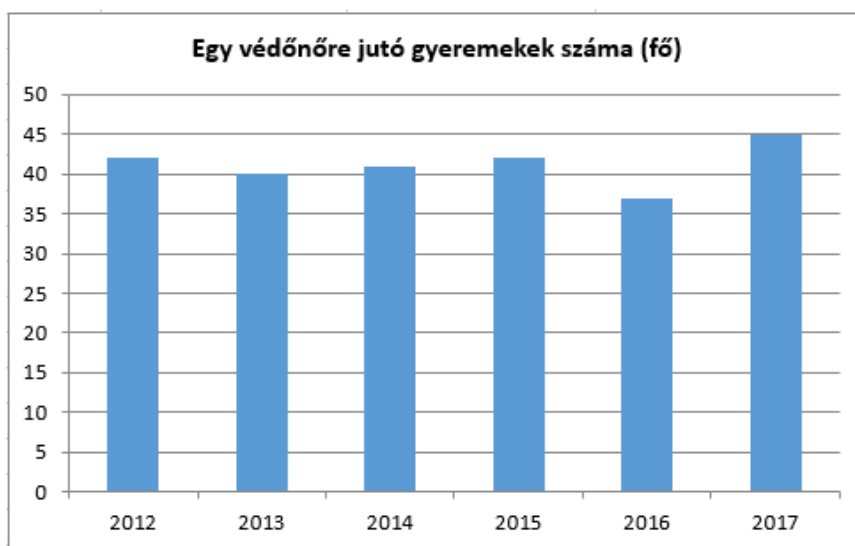
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Községünkben nincs bölcsőde. Az óvoda férőhelyek tekintetében ellátja a települési igényeket.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja. Biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe			
Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	42	42
2013	1	40	40
2014	1	41	41
2015	1	42	42
2016	1	37	37
2017	1	45	45
Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés			

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként

hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza.

Az önkormányzatnak nincs tudomása nőket érintő erőszakról, családon belüli erőszakról. Ennek ellenére fontos a megelőzésre is hangsúlyt fektetni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat mindennemű segítséget és tájékoztatást megad annak, aki igényli. Sajóörsötől 30 km-re lévő Miskolc településen található Családok Átmeneti Otthona és Gyermekek Átmeneti Otthona.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény fent hivatkozott, XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e.

A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

A Képviselő-testület 6 főből áll. A településen található önkormányzati, állami intézményekben túlnyomó részt nők dolgoznak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Községünkben is problémát jelent a munkanélküliség, főként, ha gyermekét egyedül nevelő szülőként kell a nőnek helytállnia. Sok esetben jelent problémát, hogy válás után nehezen, vagy egyáltalán nem tudják behajtani a gyerektartást a volt férjtől, akár a munkahely hiánya, akár a felelőtlen hozzáállás miatt.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szűrővizsgálatokon és tájékoztató előadásokon való részvétel hiánya	Szűrő vizsgálatokon és tájékoztató előadásokon való részvétel ösztönzése, busz biztosítása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Időskorúak helyzete

A település lakosságának jelentős részét képezik a nyugdíjas korúak, köztük igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Ezen háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól.

Nehezíti a helyzetet, hogy sokszor a család aktív tagjai távol vannak, s így kevés idő marad az idősek gondozására, a velük való törődésre. Ennek hatására megnő a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény. A szociális étkeztetés keretében az időseknek igény szerint házhoz szállítja az önkormányzat az ebédet. Az idősek nappali ellátása keretében működő idősek klubja 15 fő számára nyújt lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltésére, a mindennapi teendőkkal kapcsolatos segítségnyújtásra. A településen nyugdíjas klub is működik. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az idősekre, évente hagyományosan megrendezi az idősek napját, támogatja a nyugdíjas klubot.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	159	211	370
2013	155	201	356
2014	149	204	353
2015	145	207	352
2016	139	205	344
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A település előregedő képet mutat, ugyanakkor a nyugdíjas száma csökken mindkét nem esetében. A nők és a férfiak aránya megfelel az országos tendenciának: a nyugdíjas korúak között lényegesen nagyobb arányban vannak a nők.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma			
Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	200	NA	#ÉRTÉK!
2013	204	NA	#ÉRTÉK!
2014	211	NA	#ÉRTÉK!
2015	223	NA	#ÉRTÉK!
2016	236	NA	#ÉRTÉK!
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Településünkön nincs nappali ellátás.

6.3.2. számú táblázat – Időskorúak járadékában részesülők száma

A tábla feltöltéséhez nem áll rendelkezésünkre adat.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Flt. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Flt. 30. §-a rögzíti. Erről ld. még a 3. 3. pontot.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek nagy része nyugdíjából él. A nyugdíjasok foglalkoztatására nincs lehetőség.

b) tevékeny időszak (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)
Településünk közintézményeiben nem dolgozik nyugdíjas.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén						
Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	50	3	6%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	52	4	8%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	47	5	10%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	38	6	15%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	35	9	25%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	32	8	26%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
Forrás: Helyi adatgyűjtés, TelR						

A tábla adataiból látszik, hogy miközben a munkanélküliség csökken, 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma nő. A munkaerőpiac a munkaerő-hiány ellenére változatlanul nehezen tudja felszívni az idősebb munkavállalókat.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Sajóörös honlapján, plakátokon, a Polgármesteri Hivatalban illetve a közintézményekben minden fontos információhoz hozzájuthatnak a településen élők, továbbá a közintézmények dolgozói is segítenek.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősebb korosztálynak is lehetősége van egészségügyi szakellátást igénybe venni, és rendszeres szűrővizsgálatokon részt venni. A szociális szolgáltatásokat ismerik és igénybe tudják venni.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Sajóörösön a nyugdíjasok hozták létre az „Őszi Napfény” Nyugdíjas Egyesületet, mely bármelyik nyugdíjas számára könnyen hozzáférhető. Az idősök is részt vesznek a különböző kulturális eseményeken, programokon.

c) idősök informatikai jártassága

Sajóörösön az elmúlt években a községi könyvtár szervez nyugdíjasok részére alapfokú számítástechnikai ismereteket nyújtó tanfolyamot.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Sajóörösön a Nyugdíjas Klub várja a csatlakozni vágyó idősöket. Az idősök is lehetőségek kapnak fellépni a rendezvényeken. Decemberben kerül megrendezésre az idősök év végi köszöntése, ahol különböző előadásokkal, énekléssel, vendéglátással várják a nyugdíjasokat.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai				
Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	3139	NA	1
2013	1	3139	NA	1
2014	1	3165	NA	1
2015	1	3165	NA	1
2016	1	2761	NA	1
2017	NA	NA	NA	1
Forrás: TEIR				

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás, egyedüllét, elszigetelődés Eltávolodik a fiatalabb és az idősebb generáció	Az idősöknek szervezett programok kibővítése, illetve különböző programok szervezése, ahol a fiatal és az idősödő korosztály egyaránt részt vesz, közösség kovácsolása
Idősök felügyeletének hiánya, egyedüllét	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bevezetése vagy kapacitásfejlesztése önkormányzati pályázat útján

*Megjegyzés: Az Intézkedési Tervben, a tervezés során figyelembe kell vennünk a megvalósításhoz szükséges anyagi és humán erőforrás rendelkezésre állását is, ezért csak olyan intézkedéseket tartalmaz a program, melyek végrehajtása feltehetően kevés kockázattal jár. Azokat a beazonosított problémákat, melyek csökkentésére nem került meghatározásra intézkedés, újra áttekintjük a HEP felülvizsgálata során.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

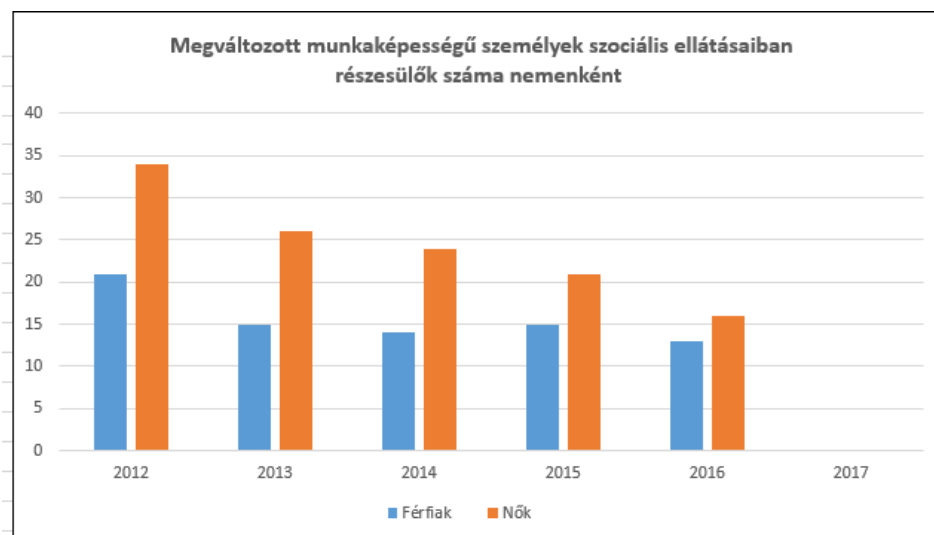
Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. Kivételt képeznek ez alól a tanköteles korú fogyatékkal élő gyermekek, hiszen a sajátos nevelési igényű gyermekekről pontos adataink vannak, ők integrált oktatásban vesznek részt. A szociális ellátások igénybevevői között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak a közgyógyellátásban, az időskorúak járadékában, súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk.

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék, segély. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	21	34	55
2013	15	26	41
2014	14	24	38
2015	15	21	36
2016	13	16	29
2017	NA	NA	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Megváltozott munkaképességű személyek száma mindkét nem esetében csökken, de a nők nagyobb számban vannak.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Településünkön nem releváns.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Településünkön a munkavállalási korú értelmi fogyatékos személyek részére nincs munkalehetőség.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Sajóörsön nincs önálló életvitelt támogató helyi intézmény és szolgáltatás.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékos személyek számára a következő szociális alapszolgáltatásokra van lehetőség: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Sajóörsön az akadálymentesítés még nem megoldott, de folyamatban van.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat épületeinek akadálymentesítése még nem megoldott. Ezt a közeljövőben szükséges megoldani.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A teljes akadálymentesítés hiánya	Az összes közintézmény akadálymentesítése, járdák felújítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Sajóörös Községért Közalapítvány támogatja a civil szervezeteket. A Sportegyesületben után pótló nevelés folyik.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat támogatja a civil és egyházi szervezeteket.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség
Meggzűntek a társulások településünkön.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi esélyegyenlőségi program az óvoda, védőnő, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és az önkormányzati dolgozók bevonásával kívánja megvalósítani terveit.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az Önkormányzat honlapján található üzenőfelület segíti az anonim hozzászólások célba érkezését, továbbá a dolgozók is készséggel állnak rendelkezésre.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedni nem tudók tartós munkanélkülisége	A közfoglalkoztatás folytatása
Gyermekek	Az óvoda épülete energetikailag korszerűsítésre szorul	Óvoda energetikai korszerűsítése
Idősek	Elmagányosodás, egyedüllét, elszigetelődés Eltávolodik a fiatalabb és az idősebb generáció	Az elmagányosodás megelőzése
Nők	Szűrővizsgálatokon és tájékoztató előadásokon való részvétel hiánya	Szűrővizsgálatok népszerűsítése
Fogyatékkal élők	A teljes akadálymentesítés hiánya	Akadálymentesítés megvalósítása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A közfoglalkoztatás folytatása	Önkormányzati munkatársak Felelős: polgármester
Gyermekek	Óvoda energetikai korszerűsítése	Az óvoda dolgozói, projektmenedzsmen, kivitelező. Felelős: polgármester, projektmenedzser
Idősek	Az elmagányosodás megelőzése	Önkormányzati munkatársak, Idősek Klubja vezetője Felelős: polgármester

Nők	Szűrővizsgálatok népszerűsítése	Védőnő, háziorvos Felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés megvalósítása	Önkormányzati munkatársak, kivitelezők Felelős: polgármester

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák is ugyanolyan számban kapnak munkalehetőséget, mint a nem romák. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők mielőbbi segítséget kapjanak. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek lelki, szellemi és fizikai fejlődését. Folyamatosan odafigyelünk az idősekre, hogy ne érezzék magukat egyedül. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy atrocitás esetén azonnal tudják, kihez forduljanak. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők akadálymentes közlekedési lehetőségeinek mielőbbi megvalósítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A közfoglalkoztatás folytatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedni nem tudok tartós munkanélkülisége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedni nem tudok tartós munkanélküliségének oldása közfoglalkoztatással. Munkaszocializáció a nyílt munkaerőpiacra visszajutás érdekében.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Közfoglalkoztatási pályázat elkészítése Közfoglalkoztatásba vonás Érintettek nyomon követése
Résztvevők és felelős	Szociális ügyintéző Felelős: polgármester
Partnerek	Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos, 2024. március
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Közfoglalkoztatásba vontak száma, közülük a nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedők száma Közfoglalkoztatási pályázat kiírása esetén fenntartható.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A közfoglalkoztatási pályázat hiánya
Szükséges erőforrások	Közfoglalkoztatásra szánt állami forrás Humán erőforrás a szervezési feladatok ellátása

Intézkedés címe:	Az óvoda energetikai korszerűsítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az óvoda energetikailag korszerűsítésre szorul.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Ált. cél: Jobb energiafelhasználás, komfortosabb óvodai környezet. Rövid: 1. mérföldkő: nyílászárócsere Közép: 2. mérföldkő: napelem felszerelése Hosszú: 3. mérföldkő: fűtőkorszerűsítés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az óvodában nyílászárócsere, napelem felszerelése, fűtőkorszerűsítés
Résztvevők és felelős	Az óvoda dolgozói, projektmenedzser. Felelős: polgármester, projektmenedzser
Partnerek	Kivitelező, szülők
Határidő(k) pontokba szedve	Megvalósítás: 2019. december Fenntartás: 2023. szeptember
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az óvoda energiafelhasználása, gyerekek, szülők elégedettsége Fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kivitelezési hibák Kockázatkezelés: folyamatos műszaki felülvizsgálat
Szükséges erőforrások	TOP-3.2.1-16-BO1-2017-00006 sz. pályázat

Intézkedés címe:	Szűrővizsgálatok népszerűsítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szűrővizsgálatokon és tájékoztató előadásokon való részvétel hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az egészségtudatosság fejlesztése, a szűrő vizsgálatok népszerűsítése, a vizsgálatokon résztvevők számának emelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A szűrő vizsgálatok fontosságának tudatosítása 2. Tájékoztatás a vizsgálatok elérhetőségéről 3. Busz biztosítása a vizsgálati helyszínekre való eljutáshoz
Résztvevők és felelős	Védőnő, háziorvos Felelős: polgármester
Partnerek	Családsegítő Szolgálat munkatársai Egészségügyi intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos, 2024. március
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A szűréseken résztvevők száma Fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs elég érdeklődő, passzivitás Az egészségügyi felvilágosítás erősítése
Szükséges erőforrások	Önkormányzati forrás

Intézkedés címe:	Az elmagányosodás megelőzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősök elmagányosodása, egyedüllét, elszigetelődés Eltávolodik a fiatalabb és az idősebb generáció
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az elmagányosodás érzésének oldás A generációk közötti szakadék csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az idősöknek szervezett programok kibővítése Különböző programok szervezése, ahol a fiatal és az idősödő korosztály egyaránt részt vesz Közösségfejlesztés
Résztvevők és felelős	Önkormányzati munkatársak, Idősek Klubja vezetője Felelős: polgármester
Partnerek	Családsegítő Szolgálat munkatársai
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos, 2024. március
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A megszervezett programok száma A résztvevő idősök száma Fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség Ösztönzés, hogy mindenki részt vegyen a programon.
Szükséges erőforrások	Önkormányzati forrás Humán erőforrás a szervezési feladatok ellátása

Intézkedés címe:	Akadálymentesítés megvalósítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A teljes akadálymentesítés hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az összes közintézmény akadálymentesítése, járdák felújítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Járdák állapotának felmérése, akadálymentesítésre szoruló közintézmények számbavétele és felújítása
Résztvevők és felelős	Önkormányzati munkatársak Felelős: polgármester
Partnerek	Kivitelezők
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos, 2024. március
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Akadálymentesített objektumok száma Pályázati forrás esetén fenntartható.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kivitelezési hibák Kockázatkezelés: folyamatos műszaki felülvizsgálat
Szükséges erőforrások	TOP-3.2.1-16-BO1-2017-00006 sz. pályázat

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	A közfoglalkoztatás folytatása	A nyílt munkaerő-piacon elhelyezkedni nem tudók tartós munkanélkülisége	A nyílt munkaerő-piacon elhelyezkedni nem tudók tartós munkanélküliségének oldása közfoglalkoztatással. Munkaszocializáció a nyílt munkaerő-piacra visszajutás érdekében.	Közfoglalkoztatási pályázat	Közfoglalkoztatási pályázat elkészítése Közfoglalkoztatásba vonás Érintettek nyomon követése	Polgármester	2024.03.31.	Közfoglalkoztatásba vontak száma, közülük a nyílt munkaerő-piacon elhelyezkedők száma	Közfoglalkoztatásra szánt állami forrás Humán erőforrás a szervezési feladatok ellátása	Közfoglalkoztatási pályázat kiírása esetén fenntartható.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Az óvoda energetikai korszerűsítése	Az óvoda energetikailag korszerűsítésre szorul.	Ált. cél: Jobb energiafelhasználás, komfortosabb óvodai környezet. Rövid: 1. mérföldkő: nyílászárócseré Közép: 2. mérföldkő: napelem felszerelése Hosszú: 3. mérföldkő: fűtéskorszerűsítés	Pályázati dokumentáció	Az óvodában nyílászárócseré, napelem felszerelése, fűtéskorszerűsítés	Polgármester, projektmenedzser	2019.09.30.	Az óvoda energiafelhasználása Gyerekek, szülők elégedettsége	TOP-3.2.1-16-BO1-2017-00006 sz. pályázat	Fenntartható
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Szűrővizsgálatok népszerűsítése	Szűrővizsgálatokon és tájékoztató előadásokon való részvétel hiánya	Az egészségtudatosság fejlesztése, a szűrővizsgálatok népszerűsítése, a vizsgálatokon résztvevők számának emelése	Védőnői szolgálat munkaterve	1.A szűrő vizsgálatok fontosságának tudatosítása 2.Tájékoztatás a vizsgálatok elérhetőségéről 3.Busz biztosítása a vizsgálati helyszínekre való	Polgármester	2024.03.31.	A szűréseken résztvevők száma	Önkormányzati forrás Humán erőforrás	Fenntartható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					eljutáshoz					
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Az elmagányosodás megelőzése	Az idősek elmagányosodása, egyedüllét, elszigetelődés Eltávolodik a fiatalabb és az idősebb generáció.	Az elmagányosodás érzésének oldás A generációk közötti szakadék csökkentése	Az önkormányzat költségvetése	Az időseknek szervezett programok kibővítése Különböző programok szervezése, ahol a fiatal és az időződő korosztály egyaránt részt vesz Közösségfejlesztés	Polgármester	2024.03.31.	A megszervezett programok száma A résztvevő idősek száma	Önkormányzati forrás Humán erőforrás a szervezési feladatok ellátása	Fenntartható
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentesítés megvalósítása	A teljes akadálymentesítés hiánya	Az összes közintézmény akadálymentesítése, járdák felújítása	Pályázati dokumentáció	Járdák állapotának felmérése, akadálymentesítésre szoruló közintézmények számbavétele és felújítása	Polgármester	2019.09.30.	Akadálymentesített objektumok száma	TOP-3.2.1-16-BO1-2017-00006 sz. pályázat	Pályázati forrás esetén fenntartható.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

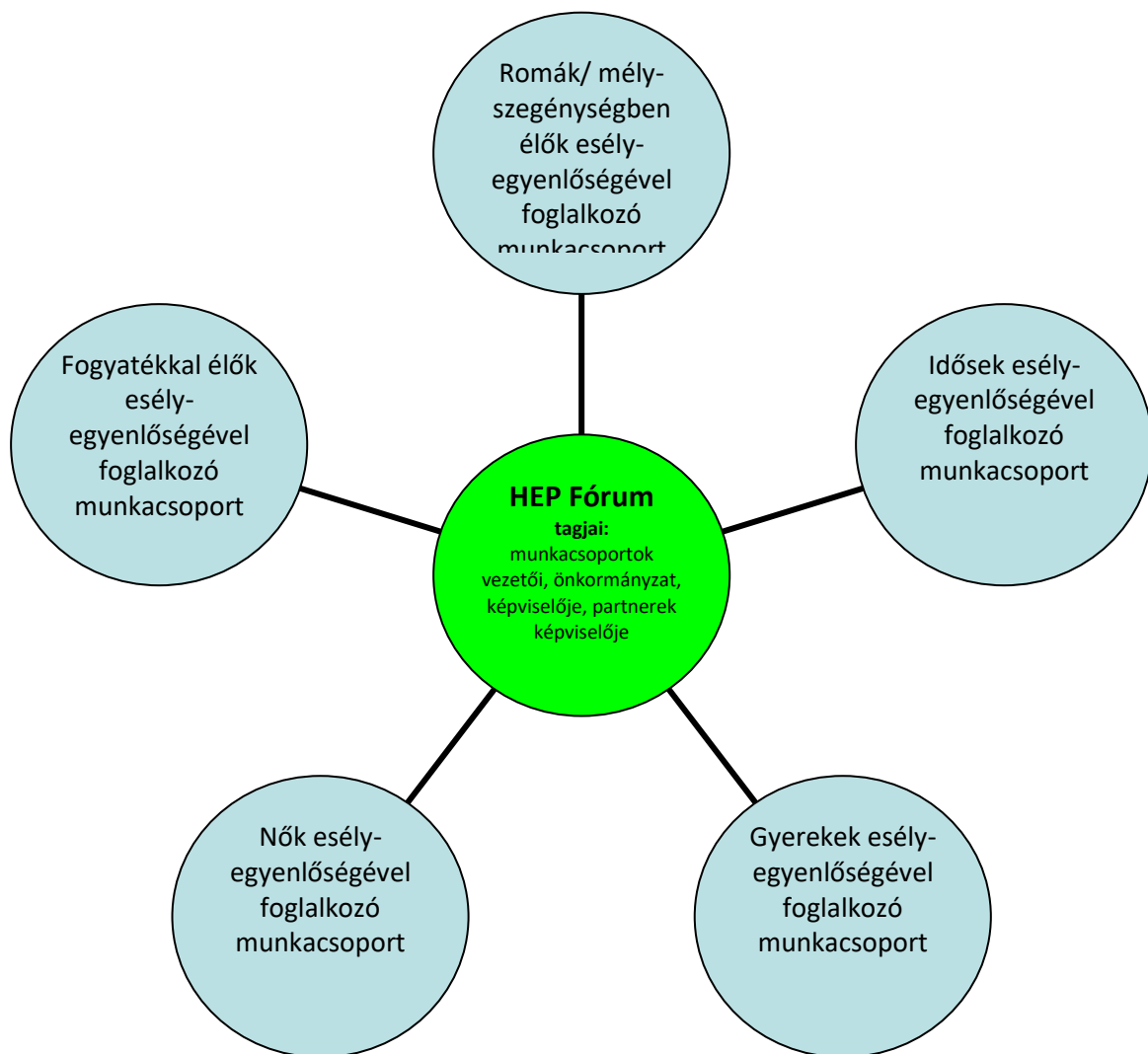
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétfévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Sajóörös község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Sajóörös község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 37/2019.(IV.24.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Sajóörös, 2019. április 25.

Szabó Gábor
polgármester

Sajóörös Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás